

[Øllgaard]

som kan føre i retning af en situation, hvor der øjnes rentabilitet i driften.

Landbrugsministerens ændringsforslag nr. 1-4 og nr. 7 kan vi tiltræde. Vi vil gerne under det fornyede udvalgsarbejde børe lidt mere i enkelte spørgsmål; det drejer sig om udskydelsen af tørkelånene, om rammen på de 700 mill. kr. samt om de problemer med låneloftet, som kan opstå for visse pengeinstitutter. Også adgangen til dispensation fra 500.000 kr.s grænsen vil vi godt lige drøfte. Endelig vil vi godt høre lidt om, hvordan loven tænkes administreret. Eftersom det bliver de lokale pengeinstitutter, der bliver flaskehalsen i denne ordning, forestiller vi os, at der kan tilrettelægges en meget enkel og ukompliceret administration.

Grove (KF):

Den socialdemokratiske ordfører, hr. Westh, sagde, at vi var overfladiske fra venstres og de konservatives side. Ja, det kan Westh jo have sin mening om, men hvis vi tænker tilbage på . . .

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Det hedder hr. Westh.

Grove (KF):

Det kan hr. Westh have sin mening om, men hvis vi tænker tilbage på december måned, må vi sige, at det var regeringen, der var overfladisk. Allerede på det tidspunkt, da man vedtog særskatten, den ekstra formueskat osv., kunne man forudse de problemer, vi står med i dag. Det var overfladisk, at man ikke lyttede til de advarsler, vi kom med på det tidspunkt.

Nu kommer regeringen en 3-4-5 måneder efter og er kommet i tanker om, at der også skal gøres noget for de trængte landmænd, og så lægger man en gældssaneringslov frem. Det er igen et tegn på, at socialdemokratiet ønsker at skubbe problemerne foran sig, for der er ingen tvivl om, at hvis der ikke kommer mere end denne gældssaneringsordning, løser man ingen problemer ude i landbruget. Man skubber problemerne foran sig, men det er jo en tendens, socialdemokratiet har; det vil ikke tage fat på det grundlæggende, når det er nødvendigt.

Vi vil fremhæve, at dette kan give de unge landmænd en lille frist, men det er ikke no-

gen løsning for dem. Det er også på det grundlag, vi ønsker gyldigheden af gældssaneringsloven udvidet fra 3 år til 5 år. Når man på samme tid udsætter tilbagebetalingen i henhold til tørkeloven i 3 år og gennemfører en gældssanering i 3 år, kan man vel forstå, at om 3 år vil den unge landmand få så store byrder på én gang, at det ikke kan lade sig gøre at betale disse beløb. Det er måske 200.000-300.000 kr., der bliver pålagt ham om 3 år. Jeg synes egentlig, socialdemokratiet skulle tænke over, om det ikke var rimeligt at sætte det trinvis i gang, sådan at vi forlængede tørkeloven i 3 år og strakte gældssanereringen over 5 år. Så havde det da en bedre chance for at komme til at virke over for den unge landmand.

Vi ser gerne, at vi her i dag, eller når lovforslaget bliver vedtaget, kunne sige til landmændene, at ud over dette vil der komme en refinansieringsordning. Så vidste man lidt om, hvad der skete i fremtiden. Hvorledes skal regnskabskonsulenter, banker og sparekasser rådgive unge landmænd til at tage imod denne gældssaneringslov, når man ikke ved, hvad der kommer bagefter? Hvordan kan de sige til den unge landmand: om 3 år kan du betale den store rentebyrde, der forfalder, de store afdrag, der forfalder. Det har de ikke en chance for, hvis man ikke kan sige til dem, at der samtidig vil komme en refinansieringslov, at dette vil blive fulgt op. Det er en urimelig måde at behandle unge landmænd på.

Det er også en urimelig måde at behandle banker og sparekasser på. Jeg synes, landbrugsministeren skulle have tænkt over, om ikke denne ekstra belåning, som banker og sparekasser skal ud i her, skulle have været ved siden af udlånsloftet. Der havde også været en god grund til at sige til banker og sparekasser: I må beregne en lidt lavere lånerente her. Men heller ikke her var socialdemokratiet klar til at være med.

Derimod er vi glade for, at socialdemokratiet gik med til at ændre på merværdiafgiftsloven, således at man i tilfælde af eftergivelse i forbindelse med en gældssanering får lov til at fratække merværdiafgiften. Vi mener fra konservativ side, at det er noget, man bør udvide. Det bør nok også gælde for andre områder end for landbruget, for vi kan forudse andre erhvervsvirksomheder, mindre handlende f. eks., der kommer i samme situ-